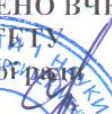

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
курсів підвищення кваліфікації соціальних педагогів

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

В. С. Куріло
(протокол № 3 від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма
вводиться в дію з 21 січня 2021 р.

Ректор С. В. Савченко
(наказ № 156-ОД від 30.10.2020 р.)

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації
соціальних педагогів
затверджено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
Протокол № 3 від 27.10.2020 р.

Завідувач кафедри Харченко С.Я.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (навчально-методичною комісією) кафедри соціальної педагогіки у складі:

1. **Караман Олена Леонідівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки (e-mail: karaman.olena.lnu@gmail.com).
2. **Отрощенко Наталія Леонідівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки (e-mail: nataliy29ot@gmail.com).
3. **Юрків Ярослава Ігорівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки (e-mail: yurkiv.yara@gmail.com).

Характеристика освітньої програми:

<i>Кількість кредитів ECTS</i>	5.0 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Кожен модуль складається</i>	1 кредит ECTS (30 годин)
<i>Загальна кількість модулів</i>	5
<i>Форма навчання</i>	Заочно-дистанційна

Мета програми:

формування вміння планувати й організовувати роботу соціального педагога закладу освіти на основі логічної послідовності, наступності та з урахуванням особливостей і потреб конкретного закладу освіти; підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності соціальних педагогів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, закладів інтернатного типу.

Завдання:

- забезпечення індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків;
- підвищення творчого потенціалу, задоволення інтелектуальних та творчих потреб, пристосування до змін соціального середовища, корекція якостей особистості фахівця з урахуванням його професійної діяльності у закладах освіти;
- розвиток професійного досвіду в суміжних галузях, мотивування до самоосвіти;
- підвищення рівня знань до рівня компетенції, щоб пом'якшити розрив поколінь за освітнім рівнем;
- стимулювання до інноваційної діяльності соціального педагога, формування компонентів психологічної готовності до інноваційної діяльності, підвищення власного інноваційного потенціалу;
- поглиблення та вдосконалення філософсько-методологічних знань щодо ролі інформації та ІКТ в освіті, науці, суспільстві, визначення закономірностей й проблем розвитку та становлення інформаційного суспільства; ознайомлення з позитивними і негативними аспектами використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті;
- підвищення загальнокультурного рівня.

Програмні результати навчання

Знання:

- сучасних тенденцій розвитку освіти;
- соціально-правових основ, законодавчих актів у сфері освіти, зокрема, соціально-педагогічної роботи;
- методологічних основ соціально-педагогічних і психологічних досліджень;
- з використання новітніх педагогічних технологій та інновацій сучасної освіти для організації соціально-педагогічного патронажу та закономірностей розвитку й психолого-фізіологічних особливостей здобувачів освіти певного віку, в тому числі дітей з особливими освітніми потребами.

Уміння:

- організувати діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проєктування, оцінювання тощо);
- організувати та проводити роботу за основними напрямками та видами діяльності в роботі соціального педагога;
- конструювати та реалізувати сучасні програми просвітницької та профілактичної роботи із використанням різноманітних методів, форм і технологій;
- діагностувати освітній процес, учасників освітнього процесу і скласти індивідуальні маршрути;
- формувати уявлення про наступність та логічну послідовність організації роботи соціального педагога закладу освіти;
- розвивати здатність соціальних педагогів ефективно реагувати на потреби закладу освіти;
- розробляти зручний для використання в роботі річний план;
- професійно оцінювати стан соціально-педагогічного патронажу в освітньому середовищі, надавати консультативну допомогу батькам;
- розробляти та запроваджувати просвітницькі, навчальні програми із питань соціальної педагогіки, відстежувати їх результативність;
- удосконалити вміння використання освітніх та інформаційно-комунікативних технологій, технологій соціальної педагогіки в роботі.

Комунікація:

- володіння системними знаннями про норми і типи соціально-педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).
- здатність працювати в команді.
- здатність до міжособистісної взаємодії.
- здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність.
- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.
- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.
- здатність спілкуватися з представниками наукової спільноти із різних галузей знань.

Автономія і відповідальність:

- управління комплексними діями або проєктами, відповідальність за ухвалення рішень у непередбачуваних умовах.
- здатність працювати автономно.
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та / або груп осіб.
- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.
- здатність розвивати й підтримувати на якісному рівні професійну діяльність.

Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Діяльність соціального педагога у закладах освіти (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Основні поняття курсу. Нормативно-правова база діяльності соціального педагога.	12	2	2	8
2	Професійні засади в роботі соціального педагога закладу освіти.	10	2	2	6
3	Документація соціального педагога закладу освіти.	8	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 1		30	4	4	22
Модуль 2. Напрями та зміст роботи соціального педагога закладу освіти (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Зміст роботи соціального педагога. Діагностична діяльність соціального педагога.	12	2	2	8
2	Консультативна діяльність. Розвиваюча діяльність соціального педагога.	8	-	2	6
3	Профілактична робота та просвіта. Захисна діяльність. Організаційно-методична діяльність.	10	2	-	8
Загальна кількість годин модуля 2		30	4	4	22
Модуль 3. Організація роботи соціального педагога з дітьми, які потребують особливої педагогічної уваги (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Організація соціально-педагогічної взаємодії з учнями, які потребують соціально-педагогічної підтримки. Соціалізація особистості.	10	2	2	6
2	Соціально-педагогічна допомога дітям і учням у кризові періоди. Надання соціально-педагогічної допомоги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.	12	2	-	10
3	Робота з сім'ями, які потребують соціально-педагогічної підтримки.	8	-	2	6
Загальна кількість годин модуля 3		30	4	4	22
Модуль 4. Соціально-педагогічний аспект діяльності навчально-виховних закладів інтернатного типу (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Сутність проблем дітей-сиріт. Загальна класифікація соціально-педагогічних технологій у закладах інтернатного типу.	10	2	-	8
2	Модель соціально-педагогічної діяльності у дитячому будинку й школі-інтернаті. Напрямки роботи соціального педагога з випускниками сирітських закладів.	10	2	2	6
3	Методика організації оздоровлення та відпочинку дітей-сиріт та дітей, що залишилися без батьківської опіки в літній період. Соціально-педагогічна діяльність у дитячих притулках.	10	-	2	8
Загальна кількість годин модуля 4		30	4	4	22
Модуль 5. Форми і методи роботи соціального педагога у закладах позашкільної освіти (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Завдання закладів позашкільної освіти дітей як складової соціуму. Зміст та форми роботи закладів позашкільної освіти.	12	2	2	8
2	Модель соціально-педагогічної діяльності закладів	8		2	6

	позашкільної освіти. Принципи діяльності закладів позашкільної освіти.				
3	Методи діяльності закладів позашкільної освіти. Досвід роботи закладів позашкільної освіти за кордоном та в Україні.	10	2	-	8
Загальна кількість годин модуля 5		30	4	4	22
Загальна кількість годин освітньої програми		150	20	20	110

Форма атестації

Атестація проводиться у формі складання (написання) курсової роботи або проєкту, по завершенню курсів видається документ встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА

ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ

Модуль 1 Діяльність соціального педагога у закладах освіти

1. Сутність соціального виховання дітей дошкільного віку.
2. Дошкільний вік як базовий етап фізичного, психічного та соціального становлення особистості дитини.
3. Сутність сучасної соціально-педагогічної діяльності школи.
4. Погляди видатних педагогів сучасності та минулого на мету соціального виховання у школі.
5. Соціальне становлення особистості у закладах професійно-технічної та фахової передвищої освіти.
6. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно до погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 2 Напрями та зміст роботи соціального педагога закладу освіти

1. Школа як чинник соціалізації та суб'єкт соціального виховання.
2. Організація діяльності соціально-педагогічної служби школи.
3. Зміст та напрями роботи соціального педагога у закладах освіти.
4. Технології роботи соціального педагога з різними категоріями дітей.
5. Відповідальна поведінка людини як основа здорового способу життя.
6. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно до погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 3 Організація роботи соціального педагога з дітьми, які потребують особливої педагогічної уваги

1. Соціально-педагогічна допомога дітям і учням у кризові періоди.
2. Соціально-педагогічна допомога здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.
3. Робота з сім'ями, які потребують соціально-педагогічної підтримки.
4. Робота соціального педагога закладу професійно-технічної освіти з учнями, які потребують посиленої педагогічної уваги.
5. Роль соціального педагога в попередженні конфліктності.
6. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно до погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 4 Соціально-педагогічний аспект діяльності навчально-виховних закладів інтернатного типу

1. Соціально-педагогічні технології у закладах інтернатного типу.
2. Напрямки роботи соціального педагога з випускниками сирітських закладів.
3. Методика організації оздоровлення та відпочинку дітей-сиріт та дітей, що залишилися без батьківської опіки в літній період.
4. Соціально-педагогічна діяльність у дитячих притулках.
5. Соціально-педагогічна робота щодо адаптації дітей до закладів інтернатного типу.
6. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно до погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 5 Форми і методи роботи соціального педагога у закладах позашкільної освіти

1. Зміст та форми роботи закладів позашкільної освіти.
2. Досвід роботи закладів позашкільної освіти за кордоном та в Україні.
3. Соціально-педагогічна робота у позашкільній сфері.
4. Соціально-педагогічні умови розвитку обдарованих дітей у позашкільних закладах освіти.
5. Організація роботи соціального педагога у сфері дозвілля.
6. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно до погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Список рекомендованої навчальної літератури.

Основна навчальна література

1. Абетка соціального педагога / укладач В. В. Волканова. – Х. : Вид. група «Основа», 2011. – 235 с.
2. Адаптація дітей до навчання у школі в діяльності психологічної служби: методичні рекомендації / за наук. ред. В. Г. Панка – Електрон. дані. – Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. – 100 с.
3. Анотований каталог інноваційного педагогічного досвіду працівників психологічної служби системи освіти України / за заг. ред. В. Г. Панка / упорядники: Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко – К. : Шкільний світ, 2008. – 70 с.
4. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: навчальний посібник / О. В. Безпалько. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 120 с.
5. Городнов Н. М. Кабінет психолога в системі освіти / Н. М. Городнов. – К. : Шк. світ, 2009. – 128 с.
6. Докторович М. О. Арт-терапія в діяльності психолога та соціального педагога / М. Докторович, Г. Рурик, І. Хозраткулова. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2014. – 96 с.
7. Завацька Л. М. Технологія професійної діяльності соціального педагога : навчальний посібник для ВНЗ. / Л. М. Завацька. – К. : «Слово», 2008. – 120 с.
8. Інноваційні моделі підвищення кваліфікації працівників психологічної служби і консультантів ПМПК / авт. кол. за ред. Панка В. Г., Гаркавенко З. О. – Електрон. дані. – Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. – 219 с.
9. Карпенко О. Г. Вступ до спеціальності «Соціальна робота»: навчально-методичний посібник / О. Г. Карпенко. – К. : «Слово», 2011. – 164 с.
10. Кубіцький С. О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: навчальний посібник. / С. О. Кубіцький. – К., 2015. – 187 с.
11. Лист Міністерства освіти і науки України «Про планування діяльності, ведення документації і звітності усіх ланок психологічної служби системи освіти України» [від 27.08.2000] №1/9-352.

12. Луценко О. Діяльність соціального педагога у школі / О. Луценко// Психолог. – № 38-39 (жовтень). – 2002. – С. 22–25.
13. Настільна книга соціального педагога (нормативно-правове забезпечення діяльності) / упоряд. Ю. А. Луценко, В. Г. Панок. – К. : Білоцерківдрук, 2011. – 308 с.
14. Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.: Підручник. – К. : Либідь. Третє стереотипне видання – 2006. – 536 с.
15. Письмак Л. Л. Організація роботи соціального педагога / Л. Письмак, упоряд. В. О. Снігульська. – К. : Редакції загально педагогічних газет (Бібліотека «Шкільного світу»), 2014. – 128 с.
16. Професія соціальний педагог: навчальний посібник / За заг. ред. К. Шендеровського, І. Ткач. – К. : Главник, 2006. – 112 с.

Додаткова навчальна література

1. Вступ до спеціальності «Соціальна робота»: конспект лекцій / укладач В. П. Павленко. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 84 с.
2. Діти з особливими потребами в школі : психол.-пед. супровід / [авт.-упоряд.: Романова О. М. та ін.]. – К. : Шкільний світ, 2011. – 127 с.
3. Докторович М. О. Соціально-психологічна робота з проблемними підлітками / М. Докторович, Г. Рурик, І. Хозраткулова. – К. : Редакції загальнопедагогічних газет, 2013. – 125 с.
4. Заєць С. С. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» в схемах і таблицях: навч. посіб. / С. С. Заєць. – Умань, 2016. – 58 с.
5. Зайченко М. В. Інструментарій соціального педагога / М. Зайченко. – К. : Шк. Світ, 2011. – 128 с.
6. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко О. В. Професійна педагогіка: навчальний посібник / Г. В. Ігнатенко, О. В. Ігнатенко. – К. : «Слово», 2013. – 352 с.
7. Методи роботи соціального педагога: матеріали творчої групи соціальних педагогів / Г. Бондаренко та ін. – К. : Редакції заг. «Шкільного світу», 2012. – 96 с.
8. Найдюнова Л.А. Кібербулінг, або віртуальна агресія. Способи розпізнання і захист дитини : метод. рек. / Л. А. Найдюнова ; [упоряд. В. О. Снігульська]. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2014. – 90 с.
9. Організація та науково-методичне забезпечення діяльності психологічної служби і ПМПК / за наук. ред. В. Г. Панка та І. І. Цушка. – Електрон. дані. – К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. – 90 с.
10. Панок В. Г. Психологічна служба : [навч.-метод. посіб. для студентів і викладачів] / В. Г. Панок. – [2-е вид.]. – Кам'янець-Подільський : Друкарня Рута, 2013. – 328 с. 14
11. Проценко О. В. Профілактика соціальної дезадаптації дошкільнят / О. В. Проценко. – К. : Шкільний світ, 2011. – 127 с.
12. Психологічна служба і ПМПК системи освіти (за результатами 2012–2013 навчального року) / [Березіна Н. О., Лунченко Н. В., Обухівська А. Г. та ін.]. – К. : Ніка-Центр, 2013. – 60 с.
13. Рибалка В. В. Психологія розвитку творчо обдарованої особистості: наук.-метод. посіб. / В. В. Рибалка // НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих; Ін-т обдарованої дитини, 2010. – 440 с.
14. Щорс В. В. Універсальний довідник соціального педагога / В. Щорс, А. Полударова. – К. : Редакції загально-педагогічних газет, 2014. – 124 с.

Інтернет-сервіси

Соціальному педагогу	
sites.google.com/site/	Соціальний педагог в освіті

socialnijpedagogvosviti/	
www.kiev-diplom.com/95-socialnij-pedagog.html	Соціальний педагог
uk.wikipedia.org/wiki/	Соціальна педагогіка – Вікіпедія
socpedagogika.narod.ru/Veretenko.html	Становлення професії соціального педагога в Україні
osvita.ua/school/out_edu/2313	Профорієнтаційна робота соціального педагога
softacademy.lnpu.edu.ua/Programs/Profesiyna_etika/2_2.html	Професійна етика соціального педагога
pedagogy.ucu.edu.ua/sp/ustanovy/	Система установ, в яких може працювати соціальний педагог
social-teacher.ucoz.ru/	Сайт соціального педагога